

Po niemal roku prac (projekt wpłynął do Sejmu 27 kwietnia 2012r.) zakończył się proces legislacyjny nowelizacji ustawy o pracownikach samorządowych. W minionym tygodniu ustawę podpisał Prezydent Bronisław Komorowski, a wejdzie ona w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia (zakładając, że ustawa pojawi się w czerwcowym dzienniku urzędowym, to wówczas jej przepisy zaczną obowiązywać od 1 września br.).

Nowelizacja wprowadza zmiany:

- zasad zatrudniania sekretarzy gmin, powiatów i województw;
 - warunków zatrudnienia asystentów, doradców oraz zarządzających warszawskimi dzielnicami;
 - zasad awansu wewnętrznego w urzędzie samorządowym;
 - definicji wolnego stanowiska urzędniczego;
 - zasad naliczania odprawy oraz rozwiązywania umowy o pracę w osobą skazaną.
-

Ustawa o pracownikach samorządowych przewiduje obligatoryjne tworzenie stanowiska sekretarza w urzędzie gminy, starostwie powiatowym i w urzędzie marszałkowskim. Zatrudnienie sekretarza podlega procedurze naboru, który powinien być otwarty i konkurencyjny. Zatrudnienie sekretarza może nastąpić wyłącznie na podstawie umowy o pracę.

Co ważne, nawiązanie stosunku pracy z sekretarzem w formie umowy o pracę stanowi wymóg ustawy (w tej sprawie ciekawe jest rozstrzygnięcie nadzorcze wojewody łódzkiego z dnia 7 maja 2010 r., PNK.I.0911/229/10, w sprawie stwierdzenia nieważności zarządzenia burmistrza gminy i miasta Szadek z dnia 12 marca 2010 r. w przedmiocie powierzenia stanowiska p.o. sekretarza w Urzędzie Gminy i Miasta Szadek).

Zdarzało się wcale nie rzadko, że w jednostkach samorządu terytorialnego zatrudniano osoby pełniące obowiązki sekretarza lub zatrudniano sekretarza poza otwartym naborem (często osoby te nie spełniły wcale nie wygórowanych wymogów kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, stawianych przez ustawę o pracownikach samorządowych).

To były główne przyczyny pojawienia się w 2012 roku inicjatywy poselskiej dotyczącej nowelizacji ustawy o pracownikach samorządowych, w kierunku zakazania wprost obsadzania stanowiska sekretarza w drodze powierzenia obowiązków oraz przepisu określającego maksymalny termin, w jakim powinien zostać zorganizowany otwarty nabór na stanowisko sekretarza.

Przy okazji dokonano także innych korekt w ustawie o pracownikach samorządowych (ale i także innych ustaw regulujących działania gmin, powiatów i województw), które prezentuję poniżej.

Zmiany dotyczące zatrudniania sekretarza

Nabór kandydatów na wolne stanowisko sekretarza przeprowadzać się będzie nie później niż w ciągu 3 miesięcy od zwolnienia stanowiska.

Obsadzenie stanowiska sekretarza nie może nastąpić w drodze powierzenia pełnienia obowiązków.

Odrębną kwestią są sankcje dla osoby odpowiedzialnej za obsadzenie funkcji sekretarza w wypadku funkcjonowania na takim stanowisku osoby nie obsadzonej w drodze naboru.

Warunki zatrudnienia asystentów i doradców

Zatrudnionym na podstawie umowy o pracę asystentem lub doradcą władz samorządowych będzie mogła zostać osoba, która ma polskie obywatelstwo, pełną zdolność do czynności prawnych korzysta z pełni praw publicznych, posiada kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania pracy na tym stanowisku. Asystenci i doradcy muszą legitymować się co najmniej wykształceniem średnim, nie mogą być skazani prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe. Muszą mieć nieposzlakowaną opinię (to bardzo nieprecyzyjny zapis, który w przeszłości budził już i spore emocje).

Awans wewnętrzny tylko w ramach grupy stanowisk

Po nowelizacji ograniczono możliwości stosowania awansu wewnętrznego. Będzie on mógł być dokonany jedynie w ramach tej samej grupy stanowisk. Dotyczy to 3 grup stanowisk:

1. urzędniczych, w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych;
2. doradców i asystentów;
3. pomocniczych i obsługi.

Korekty w zasadach naliczania odprawy

Po nowelizacji, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), burmistrzowi dzielnicy m.st. Warszawy, zastępcy burmistrza dzielnicy m.st. Warszawy i pozostałym członkom zarządu dzielnicy m.st. Warszawy, staroście, wicestaroście, członkom zarządu powiatu oraz marszałkowi, wicemarszałkowi i członkom zarządu województwa, których stosunek pracy został rozwiązany w związku z upływem kadencji, przysługuje odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia obliczonego według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

Nowa definicja wolnego stanowiska urzędniczego (w tym kierowniczego stanowiska urzędniczego)

Po nowelizacji jest to stanowisko, na które, zgodnie z przepisami ustawy albo w drodze porozumienia, nie został przeniesiony pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, posiadający kwalifikacje wymagane na danym stanowisku lub nie został przeprowadzony na to stanowisko nabór albo na którym mimo przeprowadzonego naboru nie został zatrudniony pracownik.

Rozwiązywanie umowy o pracę w osobą skazaną

W przypadku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe zastępcy wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty, wicestarosty, członka zarządu powiatu, marszałka województwa, wicemarszałka województwa, członka zarządu województwa, skarbnika gminy, skarbnika powiatu, skarbnika województwa, sekretarza

gminy, sekretarza powiatu, sekretarza województwa, przewodniczącego zarządu związku jednostek samorządu terytorialnego, członka zarządu związku jednostek samorządu terytorialnego, burmistrza dzielnicy m.st. Warszawy, zastępcy burmistrza dzielnicy m.st. Warszawy, członka zarządu dzielnicy m.st. Warszawy lub pracownika samorządowego zatrudnionego na podstawie umowy o pracę na stanowisku urzędniczym, doradcy lub asystenta właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego lub związku jednostek samorządu terytorialnego albo podmiot wykonujący czynności z zakresu prawa pracy wobec pracownika samorządowego odwołuje go lub rozwiązuje z nim umowę o pracę za wypowiedzeniem najpóźniej po upływie miesiąca od dnia, w którym uzyskał informację o fakcie prawomocnego skazania.

W przypadku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, przed dniem wejścia w życie ustawy, zastępcy wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty, wicestarosty, członka zarządu powiatu, marszałka województwa, wicemarszałka województwa, członka zarządu województwa, skarbnika gminy, skarbnika powiatu, skarbnika województwa, sekretarza gminy, sekretarza powiatu, sekretarza województwa, przewodniczącego zarządu związku jednostek samorządu terytorialnego, członka zarządu związku jednostek samorządu terytorialnego, burmistrza dzielnicy m.st. Warszawy, zastępcy burmistrza dzielnicy m.st. Warszawy, członka zarządu dzielnicy m.st. Warszawy lub pracownika samorządowego zatrudnionego na podstawie umowy o pracę na stanowisku urzędniczym, doradcy lub asystenta właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego lub związku jednostek samorządu terytorialnego albo podmiot wykonujący czynności z zakresu prawa pracy wobec pracownika samorządowego odwołuje go lub rozwiązuje z nim umowę o pracę za wypowiedzeniem najpóźniej po upływie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Włodarze warszawscy zachowują swoje funkcje

Zmieniają się stosunki pracy burmistrza dzielnicy m.st. Warszawy, zastępcy burmistrza dzielnicy m.st. Warszawy oraz pozostałych członków zarządu dzielnicy m.st. Warszawy zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Przekształcają się one w dniu wejścia w życie nowelizacji ustawy w stosunki pracy na podstawie wyboru. Co ciekawe Senat uratował te osoby od konieczności rezygnacji z pełnienia niektórych funkcji publicznych, wprowadzając poprawkę eliminującą zakaz łączenia tych stanowisk z takimi funkcjami jak sprawowanie mandatu posła i senatora, pracą w administracji rządowej oraz zasiadaniem w zarządzie innej dzielnicy lub innej jednostki samorządu terytorialnego.

Marek Wójcik